

Rapport

nr 90 juni 1993

Föreningen Islandssamlarna
Per Olov Abrahamson • Söderberga allé 38 • 162 51 Vällingby

Jag tillönskar er en skön sommar – alla ni Islandssamlare!

Nu har den tid kommit då pincetten läggs på hyllan och frimärksalbumen stuvas undan i garderoben. Istället lockar bad och båtliv och för er hårt ansatte sekreterare, en och annan golfvrienda. Sitter föresten just nu på balkongen i solgasset och skriver detta efter säsongens första. Resultatet? "Det" behöver jag väl inte nämna!

Om den gånga säsongen kan väl säga "Jaså". Visserligen var Nordia 93 i mitt tycke en filatelistisk, publik och organisationsmässig succé, med massor av besökare. Men var fanns islandssamlingarna? Det fåtal (5) som deltog, har man sett förut! Åran räddades något av några isländska ungdomar i motivklassen.

På auktionsfronten har det i varje fall i Stockholm, på de visningar jag bevistat, varit ganska dåligt material. Den stora händelsen är kvalitetsauktionen, med material ur Sir Athelstan Caröes samling, hos Christies i Zürich. Här gick en hel del bra material under klubban, Bland annat ett vackert skildingbrev, frankerat med 2 + 8 skilling. Brevet har sänts via Granton till London och är ett av tre kända som gått till andra länder än Island och Danmark. Det förmodade utropspriset låg på mellan 40 – 50 000 Sfr. (200 – 250 000 Skr) Vad slutpriset till slut blev, vet jag i skrivande stund inte, då Christies ännu inte sänt ut någon resultatlista. Jag ber att få återkomma till detta i nästa Rapport. Som ett kuriosum kan nämnas att Sir Athelstan år 1935 betalade 38 £ för brevet, så nog kan man tala om en bra investering.

Visste ni föresten att man endast känner till 43 skildingbrev, varav 25 finns på museum. (Dessutom lär det finnas ungefär lika många "oregistrerade skildingbrev" till i isländska arkiv) Varför görs det inget åt dem? Det blir alltså inte så många över till storsamlarna, med Guldmedalj i blick, att slåss om.

Höstens möten i Stockholm

Höstens möten i Stockholm avhålls sedan några år i den utmärkta lokalen i Fältöversten vid Valhallavägen, (T - banestation Karlaplan) enligt nedanstående tidschema.

2 sept. Tema: Kronstämplor. Tag med din samling och visa! Ta även med bytesmaterial.

7 okt. Nyansering av aur - valörerna. Tag med de märken du inte klarar av att nyansera själv. Vi har efter Bernhard Beskow fått arva hans stora nyanseringssamling och analyslampa och kan nog hjälpa dig. Bytesmaterial!

4 nov. Tema: Christian X - emissionerna. Varianter och annat. Bytesmaterial.

2 dec. Tema: Moderna varianter, från Jochumsson och framåt i tiden. Bytesmaterial

Vi har dessutom åter fått tillåtelse att delta i Sollentuna Filatelistförenings Luciafest som verkligen är något alldeles extra. Tidpunkten för denna är dock i skrivande stund inte inbokad. Jag återkommer med datum i nästa Rapport.

Välkomna alltså till höstens möten och jag tänker då inte bara på er som vanligtvis brukar sluta upp, utan alla medlemmar!

Årsmötet

Årsmötet i Stockholm den 9:e mars avlöpte som vanligt utan några större sensationer. I tur för omval stod; ordförande, kassör, styrelsemedlem, revisor och revisorsuppleant. Enda förändringen mot föregående styrelse blev att ny revisorsuppleant är numera Hans Johansson och styrelsen ser alltså ut som följer.

Ordförande	Stig Österberg
Sekreterare	Per Olov Abrahamson
Kassör	Leif Nilsson
Klubbmästare	Margareta Bjellefors
Styrelseledamöter	Christer Engström
"	Johnny Pernerfors för Göteborgsklubben
Revisor	Tony Bjellefors
Revisorsuppleant	Hans Johansson
Valkommitté	Sture Hegland
"	Anna Hegland

Mötet överlät till styrelsen att tillsammans med Göteborgsklubben diskutera 1994 års medlemsavgift, detta för att försöka få en enhetlig medlemsavgift istället för den differentierade avgift (med 3 olika avgifter) vi nu tillämpar.

På mötet diskuterades också lämpligheten att föreningen köper in samlingar för att stycka och sälja på interna auktioner inom föreningen. Då det fanns meningsskiljaktigheter om detta är vi i styrelsen tacksamma att få synpunkter från er medlemmar som inte har möjlighet att närvara på våra möten. Skriv därför gärna en rad och berätta vad Du själv anser så att vi får reda på åsikterna ute i landet!! Det kan tilläggas att föreningens stadgar inte har något att invända mot sådana auktioner.

Tre nya medlemmar röstades in i föreningen nämligen; Claes Fornhill, Tune Kroon och Åke Nilsson.

Landsortslotteriet vanns i år av Erik Vesterager från Ringkøbing. Danskarna har alltid hållet sig väl framme vid dessa lotterier och jag får gratulera Erik till den fina porslinsplattan som du väl borde ha fått per post när denna Rapport utkommer

Föreningen hade vid utgången av 1992, 259 betalande medlemmar, fördelat på Föreningen Íslandssamlarna 166, varav 54 är Stockholmsmedlemmar och Göteborgsklubben med 93 medlemmar.

Lagom innan denna Rapport gick i tryck, fick jag första halvårets utgivningsprogram från Grönlands Postväsen, eller Kalaallit Allakkeriviat som det heter på hemlandets vilda tungomål, samt en vacker broschyr visande nästa utgåva som avbildar de 4 olika krabbartena som förekommer i de grönländska farvattnen. Krabba heter på grönländska "assagiarsuk" eller fritt översatt den famlande handen och det kan väl ligga något i det. Märkena ser trevliga ut och vänder sig naturligtvis i första hand till motivsamlare.

I övrigt ser första halvårets utgivningsprogram ut enl nedan.

4 febr,	utkom ett FN - märke i valören 4.00 kr
25 mars	utkommer ovan nämnda märken i valörena 4.00, 7.25 och 8.50 kr.
6 maj	" 2 Norden - märken i valörena 4.00 och 8.50 kr.
17 juni	" 1 märke med tillägg för "speiderarbetet" vad nu det kan betyda, i valören 4.00 + 0.50, samt samma dag ytterligare 1 tilläggsmärke till förmån för Röda korset i samma valör.

Tillsammans blir detta en summa 45.25 kr för första halvåret. Det är tyvärr otvetydigt att Grönlands Postväsen hela tiden ökar sina ambitioner på att tjäna pengar på filatelisterna. Det var inte så många år sedan årskvoten för grönländska märken var 2 till 3 st. Men det är utan tvekan vackra märken man producerar.

Bokslut för 1992

Följande uppgifter gäller Föreningen Íslandssamlarna. (Göteborgsklubbens bokslut innefattas alltså inte)

<u>RESULTATRÄKNING</u>	1992	1991
<u>INTÄKTER</u>		
Årsavgifter	13.720	15.885
Auktionsöverskott	460	0
Sålda stämpelhanböcker	11.880	0
Överskott utställning/jubileumsfest	753	0
Räntor	<u>1.996</u>	<u>1.840</u>
Summa intäkter	28.809	17.725
<u>KOSTNADER</u>		
Kostnad sålda handböcker	11.110	0
Rapporter inkl. porto	5.083	5.536
Övriga omkostnader	6.104	5.222
Avskrivning inventarier	<u>2.833</u>	<u>0</u>
Summa kostnader	25.130	10.758
<u>ÅRETS RESULTAT</u>	3.679	6.967

Årets vinst är som ni ser betydligt mindre än 1991 års, vilket beror på att vi förra året fick in en hel del årsavgifter (framför allt då av våra utländska medlemmar) för flera år framåt i tiden. Att Rapporten för 1992 drog mindre kostnader än 1991, trots att portot ökat avsevärt, speciellt då till Norden och övriga världen, kan vi tacka vår kassör Leif Nilson för. Han har nämligen med sin arbetsgivare NCC ordnat så att han får kopiera Rapporten till papperspriset på deras kopiator. Leif gör detta på sin fritid och trots snabbheten i denna kopiator är det ett väldigt arbete han åtagit sig. Motprestationen vi gör, är lite reklam för NCC i Rapporten. Det är därför, om ni har undrat, som det finns lite NCC - loggos insmugna här och var, där det har funnits plats, i Rapporten

Föreningen redovisade vid utgången av 1992 ett kapital på 31.987 kr. Dessutom förvaltar föreningen omkring 35.500 kr för framtida stämpelhandböcker.

Íslänningens drömmar

För en tid sedan, läste jag i en tidning, jag minns inte vilken, en artikel om drömmar. Inte sådana som man äter, utan verkliga drömmar. Där stod bland annat att läsa, att en undersökning gjorts om vad íslänningar och färöingar drömmer om.

Íslänningen drömmer ofta om lejon, vilket kan vara ett styrkebesked, men också om att bli komunalpolitiker, något som här i Sverige närmast är att betrakta som korrupperande. Färöingen däremot, är mera realistisk. Han drömmer om båtolyckor och liknande hemskheter som för honom hör till vardagens vedermödor.

Du har väl köpt nummerstämpelhandboken !!!

Rapport från Islandssamlarnas resa till Nordia 93

Kl. 17.30 träffades alla de 17 medlemmarna vid Vikingterminalen i Stadsgården, pigga och förväntansfulla inför den kommande resan. "Lek", förlåt reseledaren Leif Nilsson delade ut biljetterna och så småningom träffades de flesta i Mariellas aktersalong för att med en god drink njuta av den fina utfärden genom Stockholms skärgård. Man har en fantastisk utsikt från dessa 11 - vånings flytande lyxhotell. När mörkret föll var det dags för supé, vilken avåts i en av farygets många och bra restauranger, varpå de som så önskade, (läs kassören) kunde utföra rituella övningar på dansgolvet, till dess att de stupade i kojen frampå småtimmarna.

De flesta var dock påfallande pigga på morgonen och i den strålande vårsolen ställdes kosan mot hotel Vaakuna, där vi skulle bo under uppehållet i Helsingfors. Tiden var emellertid knapp för de av oss som ställde ut på Nordia. Kl 11.00 skulle vi vara på utsällningen för att närvara vid den högtidliga invigningen. För första gången fick jag nu tillfälle att närvara vid en utställningsinvigning av någon högre dignitet, då jag såsom utställare fått mig tillsänt det speciella inbjudningskort som erfordrades för att få delta i denna ceremoni. Nu var det ju egentligen inte så mycket att skryta med och som man gått miste om tidigare. Massor av prat på finska, svenska och engelska, med invigning av Finlands försvarsminister Elisabeth Rehn, som föresten själv samlar frimärken, (hon hade en ram, motiv, med i klassen för speciellt inbjudna) samt en barnkör som sjöng typiska finska sånger på ett sätt, så att man för sin inre blick, nästan kunde se furorna susa i den finska ödemarken.

När allt detta till slut var överstökad föstes alla, milt men bestämt, in i utställningslokalen som visade sig vara så där lagom stor, så att den trots ganska gott om utrymme såg ut att vara fullsatt, med som vanligt gott om folk framför handlarbåsen och med ovanligt mycket folk som beundrade de utställda samlingarna.

Finlands Posverk hade som sig bör mest att göra. Dagen till ära hade ett nytt vackert frimärke i valören 2.30 Mk utgivits, visande vita rosor (*Rosa pimpinella*) på vilket texten "en ros för filatelin" finns att läsa. Det som dock mest intresserade de framför postkassorna tålmodigt väntande finnarna, var den speciella hologramhelsak som utkom, en olika varje dag under utställningen. Själva hologramet, det finska P & T:s emblem mot bakgrund av en jordglob, lyser på samma sätt som till exempel ett bankomatkort i alla regnbågens färger och gäller som porto till alla länder i hela världen. Kanske ett nytt samlarområde, för köerna för att få köpa dem tog aldrig slut utan ringlade sig utställningsdagarna i ända, då det egna landets försäljningsställe, som alltid på dylika utställningar, var tilltaget i underkant. När finnarna väl klarat av sina inköp, vällde de ut i utställningslokalen och sällan har jag sett så mycket folk framför ramarna. Säkert var Nordia 93 en mer besökt utställning än Finlandia 88 för några år sedan, då utställningssalen låg mer eller mindre öde och det fåtal handlare och postverk som förirrat sig dit, hade mycket lite att bestå.

Det fanns som sig bör vid en utställning av den här digniteten gott om fina samlingar att beskåda, men som alltid vid stora utställningar (1500 ramar) finns det ingen möjlighet att titta på allt. Man måste prioritera det som ligger närmast om hjärtat. De "två ordförandena på turne" satte omedelbart igång med sitt tuffa och ansvarsfyllda arbete med att bedöma de fåtaliga isländska samlingarna. De har lite svårt för sig, arbetar sakta och omsorgsfullt och har lite problem med stavning och satsfyllnad, subjekt och predikat. I bästa fall kan vi få se resultatet på annan plats i denna Rapport.

Nåja, livet består inte allena av frimärken! På torsdagskvällen samlades hela gänget för att gå på lokal. En rysk restaurang var målet för aftonens kulinariska utsvävningar och jag vet att ingen blev besviken på den fantastiska mat som severades där! Ryska

Dags att beställa nummerstämpelhandboken !!!

Nästa dag, fredag var den första lik. Mycket folk på utställningen, trots att vädergudarna visade sig på sitt bästa humör, med sol och sommarvärme utomhus.

På lördagen anslogs så på ramarna vad jurun i sitt arbete kommit fram till beträffande medaljer. Vår ordförande ilade som en skällad råtta mellan ramarna och kom tillbaka med ett belåtet flin på läpparna. Vi andra anade vad som hänt, och si, äntligen har Stig fått sin hett efterlängttade VERMEIL. Den är honom väl unnad och borde ha kommit för länge sedan!

Det fina vädret höll i sig, liksom de frimärksintresserade finnarna, för det var om möjligt ännu mer folk i lokalen och bland dem mycket ungdom. Det finländska frimärksförbundet är att gratulera till en fin utställning. Allting har föresten fungerat klanderfritt till Nordia 93. Från utsändandet av bulletiner och övrig information, till katalogen som utställarna fick per post en dryg vecka före utställningen. Nu får man bara hoppas att samlingaran returneras i bra skick.

Ja, det var Nordia 93 det. Nu ställs blickarna mot Nordia 94 i Aarhus 22 - 25 oktober nästa år, där man kan förmoda att det blir bättre anslutning av islandssamlingar, så att våra ordförande får mer att skriva om än denna gång. Danskarna är ju av hävd stora islandssamlare. Var islänningarna själva håller hus vete gudarna, d.v.s. Oden och Tor och de andra asarna. De visar sig i alla fall sällan utanför Island.

På hemresan från Helsingfors hade vi fått låna ett konferencerum ombord på Mariella, där säsongens sista klubbmöte avhölls. Det blev ett trevligt, blandat möte med både Stockholmare och Göteborgare. Dagen till ära hade vår ordförande ordnat en frågesport om isländska frimärken. Den vanns av Kaj Librand, med fantastiska 13 rätt av 14 möjliga. De flesta av oss andra hade 6 — 8 rätt. Som pris fick Kaj ett av de svåra häftena från 1991 med båtar. Grattis Kaj!

Lars Tore Eriksson som varit på ett symposium för stämpelprövare under utställningen pratade om manipulerade stämplor och brev. Stig Österberg pratade om order och efterstämplade frimärken och Johnny Pernerfors försökte, med viss framgång, reda ut den något röriga artikeln om Reykjavíks B5c - stämpel som han och Roland Frahm totat ihop i Filatelistens januarinumner. Han visade också en hel del material med förfalskade stämplor som visades runt bland medlemmarna.

Mötet avslutades och resans sista övning blev en delikat supé i Mariellas matsal, varpå de flesta, trötta efter den gånga veckans prestationer kojade in tidigt och "som vanligt" möttes vi i Stockholm, "Sveriges framsida", av ett strålande, soligt försommarväder.

Skr.

Annonser

Önskas Flygbrev

1.	Reykjavík - Ísafjörður	4 VI 28
2.	Ísafjörður - Siglufjörður	4 VI 28
3.	Ísafjörður - Akureyri	4 VI 28
4.	Ísafjörður - Reykjavík	4 VI 28
5.	Reykjavík - Nordfjörður	3 VII 29
6.	Nordfjörður - Reykjavík	4 VII 29
7.	Bildudalur - Ísafjörður	6 VII 29
8.	Reykjavík - Ísafjörður	6 VII 29
9.	Dyrafjörður - Reykjavík	15 X 30
10.	Holmavík - Reykjavík	19 X 30
11.	Önundarfjörður - Reykjavík	22 X 30
12.	Reykjavík - Skottland	22 X 40
- (FDC Alabaster air mail)

Sänd, om ni har något av dessa brev till salu, fotokopia samt prisuppgift till
Leif Nilsson
Södersvik 9074 761 94 Norrtälje

Söker bläckmakuleringar av alla slag på Isländska frimärken och brev.

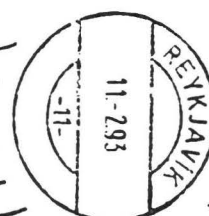
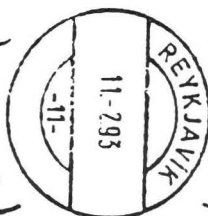
Sänd gärna fotokopia samt prisuppgift till
Per Olov Abrahamson
Söderberga allé 38 162 51 Vällingby

Söker byteskontakter

Jag söker byteskontakter på isländska frimärken. Allt av intresse från 1873 —1993.
Hör av dig snarast!
Per Rasmussen
Kallargatan 26 A 343 01 Älmhult.

Ny stämpel

Från vännen Finnur Kolbeinsson har anlant ett avtryck av nedanstående rullstämpel från Reykjavík 11. Stämpeln är av typ R 7a, men var i staden Reykjavík 11 är beläget vet jag inte. (den högsta siffra jag tidigare sett i någon R - stämpel är nr 10)
Kanske kan du Finnur komplettera med detta!

Nya julnötter från Ib

Lagom till Jul fick jag "som vanligt" från Ib Schock årets julgåta. Det har blivit något av en tradition att Ib varje Jul förser oss med bilden av ett vackert brev med åtföljande kluriga frågor. Tyvärr lyckades jag inte få plats med frågorn i den förra, förkortade Rapporten, så att istället för att sitta framför brasan och knäcka nötter och fundera, får ni istället lösa frågorna i hängmattan. För att hålla våra svenska läsare ajour med danskan, återges brevet här nedan på originalspråket.

Brevet som egentligen är ett värdekuvert, får det säkert att vattnas om munnen på vår Två Kungar - samlande ordförande. Måntro att det finns den för honom så högt åtråvärda hårtofsen på det vänstra märket i stripet ?

KÆRE VENNER!

Med tak for 1992 sender jeg Jer og Jeres familier de bedste ønsker om en god jul og et godt nytår.

Ib.

Deres ref.:

Ref.:

ID/ee

Dato: 20.12.92.

- OG SÅ ER JULEHISTORIEN HER IGEN !

(noget er fri fantasi, men det meste er fakta.)

Påskelørdag den 30. marts 1918 går BJØRG JONSDOTTIR til postekspeditionen i VIK for at sende 5 kroner - oo Øre til HALDORA BJARNADOTTIR i AKUREYRI - det er sikkert betaling for det kvindeblad "HLIN" Haldora udgav på den tid.

Postmesteren finder en fin værdikuvert frem, der skrives adresse og afsender på - femmeren puttes i - kuverten lukkes og forsegles med lak og en signet mærket "SM" trykkes i. Brevet får karteno. 910.

Desværre vejer kuverten nu 30 g - det er 2. vægtsats og da vi er i "panikperioden" - altså dobbelt takst 40 aur + dobbelt værditillæg 30 aur = ialt 70 aur for at sende fem kroner - det er dyrt, men landet er i nød i disse år.

Pludselig får Bjørg skrupler - man skriver da ikke bare Haldora til sin gamle skolelærerinde - hun snupper kuverten og en pen og skriver "Frøken".

7-striben 10 aur to konger fra 1916 er klar - men nu er der kun plads til 6 + 1 - de slikkes på og VIK S I-stemplet fra januar 1910 annullerer dem - det har længe trængt til at blive rensat. Vik havde afleveret sit nummerstempel 21 til BREKKA 31/12 1909.

Brevet er på vej - 2. påskedag mandag den 1. april finder vi det lidt nordpå i KIRKJUBÆJARKLAUST, der sætter sit gamle fejlstavede antiqua-stempel på bagsiden. KIRKJUBÆJARKLAUST står der. Stemplet er vendt så det læses fra højre. Allerede i 1899 bad man - med henvisning til "forargelige stavfejl" - om et nyt stempel, men havde intet fået. Man kunne ellers godt have brugt det fine nummerstempel 42 man netop denne dag havde fået fra REYDARFJØRDUR - men det var måske ikke pakket ud endnu.

Senere i april dukker vort brev op i BJARNANES, der også sætter sit gamle fejlstavede antiqua-stempel på bagsiden BJARNARNES står der og ikke mere - for dato-tallene er blevet væk. Det blev de første gang i 1895-98 og dengang skrev man datoerne med blæk. Siden fandt man dem igen, men de forsvandt jævnlige og i april 1918 havde man hverken datotal eller blæk! (mindes I forøvrigt et tilsvarende stempel fra GRENJADARSTADUR?)

Lørdag den 27. april når brevet til EGILSSTADIR der omgående sætter sit fine S II - stempel EGILSSTADIR - med dobbelt S - på. Det gamle fejlstavede antiqua-stempel med EGILSTADIR kan gudskelov blive i skuffen. Det stempel har de ærgret sig over fra 1873 til de fik SII i 1910.

8 dage senere Søndag den 5. maj når vi endeligt vort mål i AKUREYRI - der også stempler med S II. - og Haldora får sine fem kroner. 36 dage efter afsendelsen påskelørdag - dagen er 5. søndag efter påske og kommende torsdag er Kristi himmelfartsdag. Turen er den halve ø rundt - østenom - og der har måske været vintervej undervejs.

Det er pudsigt, at vi med dette brev passerer tre byer med fejlstavede bynavne i antiqua-stemplerne - man tog det åbenbart ikke så nøje med stavningen i København omkring 1873-74.

Jeg havde nu planeret en række spørgsmål, men jeg har selv løst dem undervejs - der er dog 2 tilbage:

- 1) hvad betyder påskriften 400 på forsiden og
- 2) kan nogen afdække signetens "SM"

P.S.

Jeg havde egentlig håbet at det var postmesterens signet - det er det ikke, han hed nemlig HALLDOR JONSSON. Samme postmester er forøvrigt med på billedet fra 7 og 50 aur landskabsserien 1925 (Jon.s bog).

På Ibs fråga om vad 400 kan betyda, har jag ingen annan idé än att det är frågan om ett karteringsnummer på brevet. Det är ju här fråga om ett värdebrev och sådana var och är man fortfarande mycket noga med. Siffran förefaller dock hög. Även om Akureyri redan på den tiden var Íslands näst största stad är det osannorlikt att det kommit 400 brev dit samma dag. Kanske använde man sig av ett löpande karterings-system över en längre period, där de senast anlända breven fick ett högre nummer än de tidigare anlända.

Vad beträffar sigillet "SM" är problemet lättare att lösa. Jag tror att Ib har läst det upp och ned. Vänder man på brevet så står det "WS", vilket bör kunna tolkas som Westur Skaftafellssysla och eftersom Vík är den största orten i den syslan är det väl naturligt att sigillet fanns på postkontoret där. Visserligen används inte dubbelt W i isländskan, men sigillet kanske är tillverkat i Danmark och med bakgrund av alla felstavningar i de isländska stämplarna, som Ib också nämner i sitt brev, är ett dubbelt W istället för ett enkelt, inget stort fel.

Sigillet är dock vackert utsirat och förefaller vara av en mera personlig karaktär än de som vanligtvis användes postalt, åtminstone här i Sverige. Kanske kan det vara ett personligt sigill, en kvarleva från någon tidigare postmästare på Vík.

Detta är er sekreterares egna, vilda gissningar. Ni som vet bättre och har mer kunskaper i ämnet. Skriv gärna en rad och berätta så kanske vi kan lösa Ibs mysterium!

För de av våra medlemmar som inte är lyckliga ägare till Jóns bok (Den finns fortfarande att köpa, bland annat hos Svana Karlsson och de ca. 250 kr den kostar är en mycket prisvärd investering för denna mycket vackra bok) har jag saxat följande fakta om de två märkena ur landskapsserien 1925 som Ib hänvisar till i sitt brev. Boken beskriver bakgrunden till urvalet av bildmaterialet till dessa märken. "Ett annat foto blev utvalt för de andra två märkena, visande en postbåt som landar vid den hamnlösa södra isländska kusten nära Vik. Fotot som är taget av Ólafur Jónsson, en fotograf som arbetade där omkring år 1910. Det är ett ganska intressant foto från denna tid av isländsk posthistoria, då den andre mannen från vänster på fotot, fasthållande det rep som används för att dra in båten till land, är Halldór Jónsson, som under lång tid var postmästare på Vik".

Det ingick således i postmästarens arbetsuppgifter att hjälpa till när postbåten anlände och man kan av bilden förstå att det kunde vara ett hårt arbete att få den iland, speciellt vid stark pålandsvind.

FRÅGEHÖRNAN

Vad är detta ??

Den kände ordföranden från Göteborg har från en amerikansk auktionsfirma inhandlat nedanstående objekt. Men vad i all världen är det? Är det något internt tjänstemärke inom Landsbanki Íslands, eller är det, eftersom valören är 10 aurar, någon form av greidslumerki. Märket är i övrigt grått och dessutom makulerat med 3 st egendomliga stämplor. Finns det någon i föreningen som kan ge svar??

Och detta??

Själv har jag i en frimärksaffär i Stockholm inhandlat en nummerstämpel nr 257. Men det finns ingen yttre ring på den. Jag har i Per Hanners efterlämnade papper förgäves sökt efter någon notering om att denna stämpel är känd utan den yttre ringen eller att den skadats. Stämpeln levererades till Fjördur (1) i Sudur Múlasysla den 1/1 1932 och låg troligen kvar där ända till brévhirdingen stängde år 1956. Den fanns där i alla fall 1950 då Frímerksjasalan skrev och frågade om vilka stämplor som fanns på de olika BH.

Jag har jämfört detta avtryck med andra 257:or och vad jag förstår så är det samma stämpel fast utan yttering.

Då är frågan. Känner någon till, eller äger motsvarande stämpel. I så fall är jag väldigt tacksam att få reda på det. Även om ni vet anledningen till att yttringen saknas och när i så fall stämpeln gick sönder. Detta speciellt för att få det med i nästa uppdatering av nummerstämpelhandboken.

Någon gång i slutet av januari fick jag från Hans von Strokirch i Australien ett brev där han dels hälsade alla medlemmar ett gott nytt år dels beklagade att han på grund av avståndet inte kunde närvara vid Stockholmsföreningens februarimöte där vi träffades under temat bläckmakuleringar. (Naturligtvis är du ursäktad Hans, det finns massor med medlemmar på betydligt närmare håll som aldrig visar sig på några möten) Denna för Ísland i äldre tider ganska vanliga och i mitt tycke mycket intressanta form för makulering av frimärken är tydligen ett av Hans många intressen och han medsände även kopior av sin samling, som visade sig innehålla flera bläckmakuleringar, kända endast i ett eller två exemplar, och som jag kommer att spara för att ha som referensmaterial i framtiden.

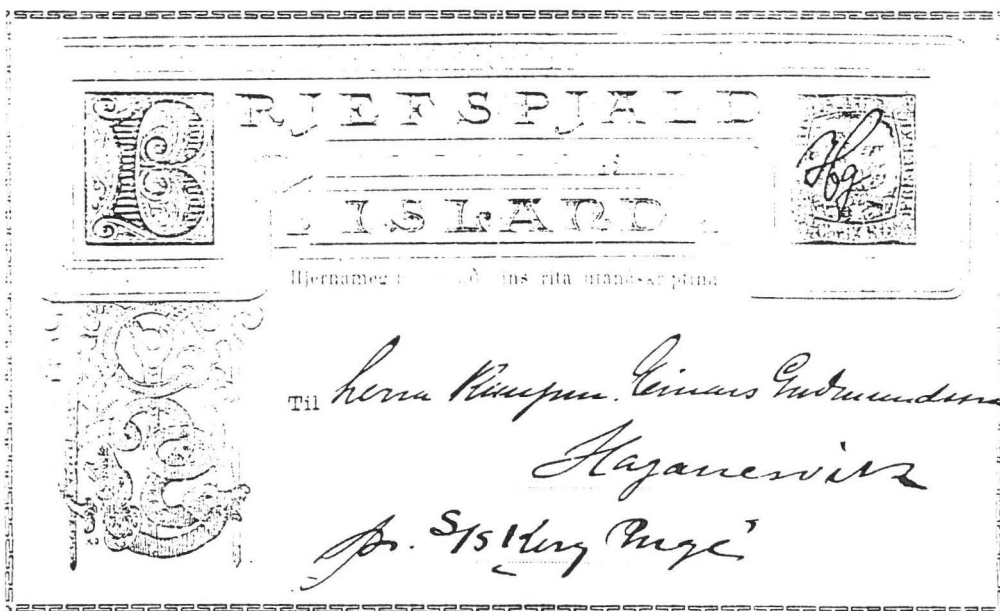
Men Hans har också en fråga till våra läsare. På nedanstående bläckmakulerade vackra brevkort finns en anteckning där det troligtvis står pr S/S Kung Augi. Nu undrar Hans, är det samma kung Augi som i "augiasstall"* eller vad? Känner någon till vad det kan vara för båt och har ni några övriga uppgifter om den, så skriv och berätta så blir både Hans och jag glada!

* Nyfiken som jag är och när jag nu inte kunde placera ordet "augiasstall", rådfrågade jag tillgängliga lexikon. Där fanns inte mycket av värde, men i Norstedts uppslagsbok fann jag följande förklaring på detta ord som jag tidigare aldrig hört talas om:

Kung Augi's var enligt den grekiska mytologin konung i Elis, som var ett konungarrike på Peloponnesos. Att på en dag rengöra dennes stall, som ej rengjorts på 30 år, var ett av Herakles 12 storverk. Herakles som var son till Zews, (han hade många) belönades för dessa storverk med odödlighet. Ordet "augiasstall" däremot, betecknar något som är i högsta grad vanvårdat och smutsigt.

Tänk vad man lär sig mycket om lite av varje, såsom varande filatelist!

Och tack Hans för att du som ändå bor längst bort av alla våra medlemmar, med jämna mellanrum sänder mig material att skriva något om.

HAGANESVIK. Collecting office from 1/1 1891. The card above posted on costal steamer and cancelled on arrival at Haganesvik. Shortened either "Hg" or "HK".

Egendomliga isländska brevkort

Den danska frimärkstidningen "Skilling" hade häromsistens med en både rolig och intressant artikel om "lavade" isländska brevkort, vilken jag här tar mig friheten att med hjälp av Anna Jörgensen i Göteborg översätta, så att alla, även våra icke danska läsare, skall få nöjet att läsa den.

Jag undrar föresten, om inte ett av de i artikeln omskrivna brevkorten finns i Hans von Strokirch:s samling. Hans deltog ju i utställningen i Brisbane om jag inte minns fel och det lär väl inte finnas så värst många isländska brevkortssamlingar på den sidan jordklotet.

Det är också i och för sig märkligt, att en hög posttjänsteman nedlät sig till att göra en mängd sådana här efterstämplingar. Han är ju dessutom känd för sina avstämplingar på danska skillingar med den treringade isländska nummerstämpeln 237, vilken aldrig användes i Seydisfjörður. Kanske var han road av practical jokes. Hur som helst så har han satt myror i huvudet på senare tiders filatelister.

EN ÍSLANDSKORRESPONDENS - FABRICERAD I KÖPENHAMN

Av Jan Bedix

Mogens Juhl i Australien skrev till redaktionen och berättade om utställningen i Brisbane. Han skrev bland annat om den isländska helsaken, stämplad med nummerstämpel 73 och skeppsstämpel FRA ÍSLAND, som väckte berättigat uppseende på utställningen.

Det fick genast den gamle redaktören att utbrista: "Den är säkert falsk! det har skrivits om en liknande helsak tidigare". Men trots ett ihärdigt undersökningsarbete i diverse tidskrifter, dök det inte upp någon artikel om något sådant.

Ytterligare undersökningar i arkiven visade, att det aldrig skrivits något om detta isländska brevkort, men någon i JKE - gruppen hade senast på 1970 - talet talat om kortet i Danmarks Stämpelsamlarförening. Det blev då utarbetat ett expert - utlåtande på engelska och det hade man visat i föreningen.

De två helsakerna, den ena i Australien och den andra från 1977, är inte identiska, men skrivna med samma handstil av samma person samma dag. Låt oss därför dikta ihop en historia som berättar om hur kortet kunnat få de spännande stämplarna och om dess ovanliga transportväg:

Med ull och salt sill från Island

På våren 1884 ankommer ett skepp från Island till Lemvig vid Limfjorden på norra Jylland. Det är lastat med ull och salt sill, men också med en handfull isländska brevkort, som inte blir inlämnade på postkontoret utan på bangårdspostexpeditionen. Postexpeditören där, som aldrig tidigare har mottagit någon skeppspost, tittar i sina reglementen och finner, att försändelserna skall stämplas FRA ÍSLAND. Någon sådan stämpel finns inte i Lemvig, men han beställer genast en sådan per post från Köpenhamn. Postverket har inte någon sådan stämpel i lager, men beställer en ny från gravören. Tiden går och mitt i sommarvärmen ankommer en FRA ÍSLAND - stämpel till Lemvig. Emellertid upptäcker man nu att man glömt att makulera brevkortens värdestämpel med nummerstämpeln (73). Det skapar nya problem, för enligt postens cirkulär av den 8 april 1884 har nummerstämpeln returnerats till Generaldirektoratet i Köpenhamn. Ett nytt brev blir avsänt i vilket man omber Generaldirektoratet att sända tillbaka nummerstämpeln så att man kan makulera de isländska helsakerna. Generaldirektoratet är mycket oförstående till denna begäran. Varför vill man plötsligt använda nummerstämpel 73. Tidigare, när det var obligatoriskt att stämpla med nummerstämpel, användes den knappast på Lemvigs bangårdspostexpedition. Varför helt plötsligt denna begäran?

Stämpeln blir trots all tillbakasänd till Lemvig och helsakerna blir makulerade, några månader efter det att de anlönt till Danmark. Det har varit mycket varmt i juli månad 1884, eller också är postpersonalen så förvirrade av andra orsaker att man glömmer att datumstämpla brevkorten och lägger dem dessutom felaktigt i en tidningspacke med Lemvig Tidene som skall till Avispostkontoret i Köpenhamn. Detta ger en naturlig förklaring till att brevkorten är stämplade med KJØBENHAVN/AP på baksidan.

En uttjänt stämpel

Personalen på Avispostkontoret blir så överraskade över att finna isländska försändelser bland västjydskas tidningar, att man letar långt ner i stämpellådan och finner en stämpel som inte varit i bruk under det sista halvåret och ankomststämplar försändelserna med denna. Om du nu tror att svårigheterna är över så tror du fel. Först nu startar det stora detektivarbetet med att finna adressaterna. Inget av brevkorten har något gatunamn, endast personnamn.

Problemen blev säkert aldrig lösta. Man skänkte korten till en stämpelsamlare som hade en viss namnlighet med det ena kortets avsändare: Olafson (= Olaf Bøgh). Bägge kortens handstil är identisk.

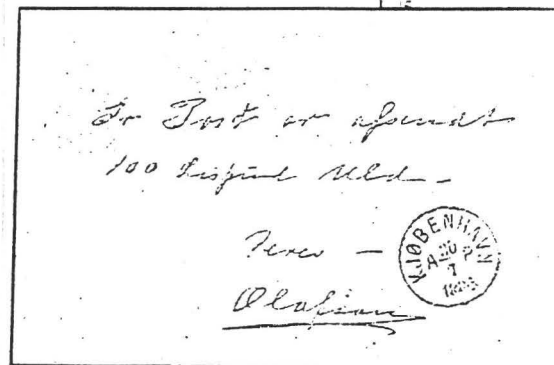
Stämplarna ligger på postmuseum

I dag har vi möjlighet att lösa gåtan. Vi känner nämligen igen Olaf Bøghs handstil. Han blev senare chef för Postmuseums avdelning C, och de isländska helsakerna är helt och hållet hans verk.

Olaf Bøgh föddes 1882, så det är svårt att förstå hur han kunnat vara i stånd till att skriva de omtalade brevkorten år 1884. De är "lavade" många år senare med hjälp av stämplarna som finns i Postmuseum

Det alltså fråga om förfalskningar!

Kanske är det en spetsfundighet att han skriver Olafson som avsändare på det ena kortet? Det rimmar också litet med texten på kortet, där det står: "Pr post avsant 100 lispund ull". Denna mängd ull fyller mellan 30 och 40 kubikmeter. Ingen postkupé i världen skulle vara i stånd till att rymma denna mängd.

Du har väl köpt nummerstämpelhandboken !!!

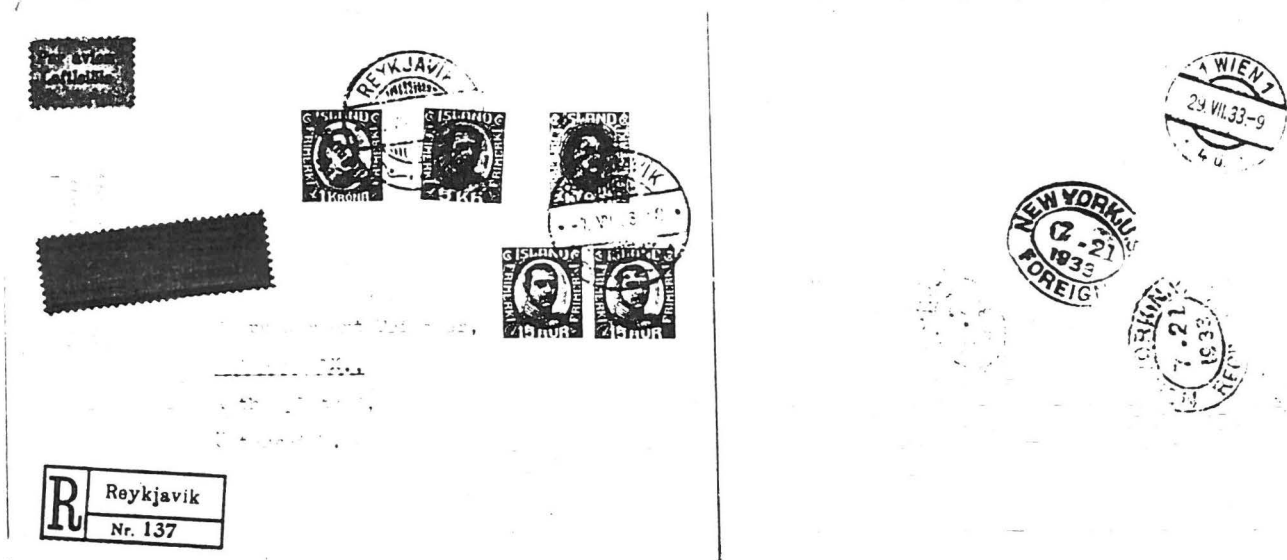
Ytterligare ett Balbo - brev funnet.

Från Arno Debo i München har jag fått ett vackert frankerat brev, vilket visade sig innehålla en del intressanta nyheter, alla snyggt och prydligt färgfotograferade.

I kuvertet fanns bland annat bilder av två Balbo - brev, dels nr 262 som vi tidigare kände till, men som vi endast hade en dålig svartvit bild av, dels ett nytt nummer, 137, frankerat med de tre kronvalörerna samt två st F. 133, Christian X, 15 aur. med glesa linjer. Det här brevet, är ett av de många, som jag tidigare skrivit om i Rapport nr 85, som är adresserade till frimärkshandlaren Norbert Frischer i Wien. De har samma frankering och är alla skrivna på samma maskin, vilket man lättast ser på att den romerska X:an i adressen är för högt centrerad i förhållande till den övriga texten.

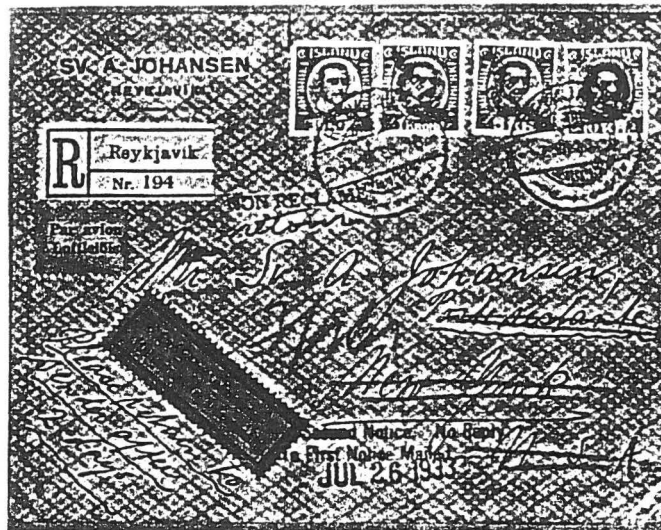
De här breven fanns med på en tysk auktion, (Ladewig) men såldes först i eferhand till det ganska höga priset av 5 000 DM. Vilket i vår svaga, flytande krona torde bli omkring 24 000 kr + provision.

Det här är det 115:e brevet som vi har någon kännedom om. Jag skrev visserligen i Rapport nr 87 att vi då kände till 116 st, men efter en ny och noggrann inventering av vårt arkiv, måste jag revidera den siffran. Men som jag också tidigare skrivit, "keep looking", så är vi snart uppe i 116 igen!!

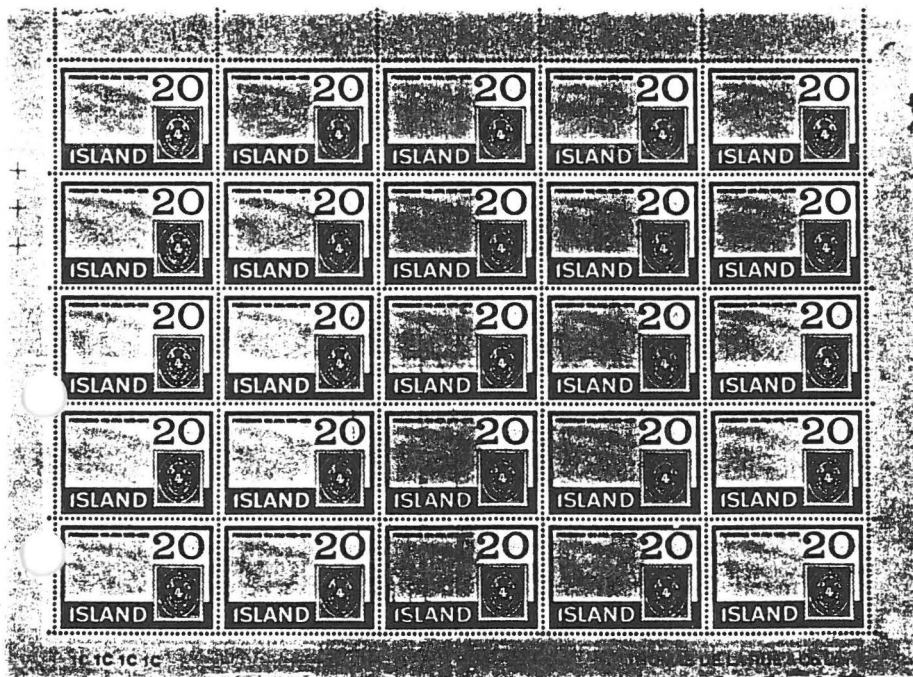
Ett annat, roligare Balbo - brev, nr 194, som vi visserligen kände till att det fanns bevarat, men som vi varken hade några data om, eller bild på, fann jag i en av klubbens många dia-bildssamlingar. Vem denna samling en gång tillhörde, finns det numera ingen i föreningen som känner till, men dian finns kvar och jag har låtit göra en färgbild, som numera pryder vårt arkiv, av den.

Det intressanta med det här brevet är, att en islänning SV.A. Johansen, (eller är han dansk) har sänt det till sig själv, Poste Restante i New York. På brevet står det snyggt och prydligt, i nedre vänstra hörnet skrivet, "Please return to sender after 2 days". På brevet finns ocks stämplarna NON REKLAMÉ, (okänd) samt Second Notice No Replay To First Notice Mailed JUL 26 1933. Alltså ett litet unikum bland Balbo - breven. Vad jag kan finna i vårt arkiv, har ingen annan avsändare varit "klurig nog", att på det enkla sätt få brevet hemsänt till sig själv från New York.

En snygg förfalskning

På en annan bild visar Arno, vad han själv beskriver som, "den underligaste förfalskningen av ett Balbo - märke som jag sett". Och jag håller gärna med honom, även om det tog ett bra tag innan jag såg varför. Ser ni??? Och titta nu inte i Facit!

Och en ny variant

Till sist en bild av ett helark ur den variantrika jubileumsserien från 1973. Här är det minsann inte fråga om flugprickar inte. Det är 20 - aurmärket som helt saknar mittbilden av postångaren Essja. Arno skriver i brevet att "jag skrev i certifikatet att det är osäkert om detta feltryck är sålt över postdisken. Eller vad säger våra specialister?? Det här arket var med som extra lök på laxen på Christies Sir Athelstan Caröe auktion i Zürich med ett utropspris av 3 - 4 000 Sfr. Vad slutpriset blev förtäljer dock inte sagan.